

LUND, m. 2. o. 3. Skogbevåxt mark af obetydlig vidd. Kallas efter trädens beskaffenhet: Gran-, Björk-, Eklund, o. s. v. — *Syn.* Skogslund.

LUNDSNÄCKA, f. 1. Se *Skogssnäcka*.

LUNDVICKER, m. sing. Ett slags vicker, som ger två skördar om året och uppnår 2 till 3 alnars höjd. Vicia dumetorum.

LUNETT, lynätt, m. 3. (fortif.) Litet fältverk med flanker och faser.

LUNGA, f. 1. 1) Benämning på hvardera af de tvenne tjocka, lösa delar i bröstskaviteten (sammansväfda af vatten- och blodkärl, nerver och körtlar, med cellulöst ämne emellan och en mängd af luft fyllda små rum), hvilka sammanhänga ofvantill med luftröret, och tjena i förening dermed till andedrägten, samt till frambringande af ljud, röst och tal. *Hafva goda lungor.* Brukas i sing. äfv. för begge lungorna, t. ex.: *Inflammation i l-n. Medel, som är godt för l-n.* — 2) Dylikt andedrägtsverktyg hos djuren. — *Ss. Lungböld, -inflammation.*

LUNGBLÖTDJUR, n. 3. (nat. hist.) Blötdjur, med en hålighet i kroppen, beklädd med ådror, hvilka syrsätta blodet ur den inandade luften.

LUNGBRAND, m. sing. Inflammation i lungan.

LUNGFLIK, m. 2. Hvardera af de till höger och venster utgående delarna utaf lungan.

LUNG MOS, n. sing. Ett slags maträtt, tillagad af hackadt hjertslag af kalv med hvarjehanda tillsatser.

LUNGMOSSA, f. 1. Ett slags laf, fordom brukad emot lungdot. Lichen pulmonarius.

LUNGPROF, n. 3. Prof, hvarmedelst utrones, om ett barn varit dödfödt, m. m.

LUNGPULSÅDER, f. 1. pl. — *ådror.* (anat.) Åder, som går ifrån högra hjertkammaren och förer blodet till lungorna.

LUNGROT, f. 3. pl. — *rötter.* En art Molla, hvars rot gifves åt lungsjuktiga får. Chenopodium Bonus Henricus. Kallas äfv. Mjölkröt.

LUNGSIKTIG, a. 2. Som har lungdot. [— sigtig.]

LUNGSIKTIGHET, f. 3. 1) Anlag för lungdot. — 2) Lungdot i lindrigare grad. [— sigt —.]

LUNGSJUKA, f. 1. **LUNGSJUKDOM**, m. 2. Sjukdom, hvaraf lungan angripes.

LUNGSOT, m. sing. Allmänt bekant, tärande, dödlig, af feber, hosta, andtappa och afmagring åtföljd sjukdom i lungan.

LUNGSPINDEL, m. 2. pl. — *spindlar.* (nat. hist.) *L-dlar*, under ordning af Spindelkräken, hvilka äro försedda med lungsäckar, som öppna sig utåt i lufthål.

LUNGVÅT, lunnng våt, a. 2. (pop. o. fam.) Alldeles genomvåt. [Lugnvgåt.]

LUNGÅDER, f. 1. pl. — *ådror.* (anat.) Åder, som upptager blodet ur lungorna och återförer det till hjertat, för att spridas till den öfriga kroppen. Lungådrorna kallas äfven Vener.

LUNGÖRT, f. 3. Örtslägte af Sträffbladsväxterna. Pulmonaria.

LUNK, lunnngk, s. sing. n. i obestämd och m. i bestämd form. Half passgång. *Gå, rida i l., i smått l.* (Fig. fam.) *Hålla l-en*, hålla ut med något.

LUNKA, lunnngka, v. n. 1. Gå i lunk. *L. åf*, äfv. (fam.) gå bort. *L. på*, gå, springa fortare. — *Lunkande*, n. 4.

LUNNEFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar.* Simfågel i polarhafven, hvars dun anses lika goda med ejderns. Mormon arcticus.

LUNS, m. 2. 1) Hjulpinne i en vagnsaxel. — 2) (fam.) a) Tjock, tung och ovig karl, pojke. — b) Se *Grobian*.

LUNSA, f. 1. (fam.) Tjock, tung och ovig kvinna, flicka.

LUNSIG, a. 2. (fam.) Tjock, tung och ovig. — *Lunsighet*, f. 3.

LUNSSICKA, f. 1. (prov.) Se *Hjulpinne*.

LUNTA, f. 1. 1) Antändningsmedel af hampa, kokad i en lut af aska och kalk, hvarmed gesvinda rören på kanoner antändas. *Brinnande l.* (Fig. fam.) *Passa på l-n*, passa noga på, vid något som skall göras. — 2) (fam.) Gammal oduglig bok. *Samla, köpa gamla l-tor.* *En hop l-tor.* Säges äfv. ofta skämtvis eller föraktligt om alla slags böcker, t. ex.: *Han har skrivit stora l-tor derom. Han sitter jemt öfver sina l-tor.*

LUNTFODRAL, lunnftodral, n. 3. o. 3. Se *Brännarefodral*.

LUNTLÅS, n. 3. (ford.) Hane med lunta på gevär.

LUNTSTAKE, m. 2. pl. — *stakar.* (artil.) Stake af trä, kring hvilken luntan lindas.

LUPP, m. 3. (bergsv.) Mindre smälta, som vid vallonsmidet på en gång göres, för att uträckas blott till en enda stång.

LUPPHÄLL, f. 2. (hammarsm.) Häll, hvaremot smältan slås, innan den föres under hammaren.

LUPPSTÅL, n. sing. Smältstål, som erhålles vid but- eller koksmide.

LUR, m. 2. I. (jäg.) Fyrkantig, aflång låda med galler och fallucka, att dermed fånga gräfling, råf, m. fl. *Stå, ligga på l.*, vara gömd på ett ställe, der man påpassar ett djur, för att döda eller fånga det; (fig.) ligga i bakhåll för fiender; lönnligen påpassa någon, i afsigt att öfverraska, på ett eller annat sätt göra honom skada, o. s. v. Anm. Ordet torde rättast böra hänledas af *Luder*.

LUR, m. 2. II. Kort stunds sömn. *Taga sig en l.* Har sammansättningarna Middagslur, Tupplur.

LUR, m. 2. III. (ford. *Luder, Ludur*, af *Lyda*, ljuda) 1) a) Fordom i krig brukligt, stort, krökt blåsinstrument med starkt skrällande ljud. I medeltiden brukades de mindre och mera raka. — b) (nu) Vallhorn. *Blåsa, tuta i l.* — 2) Se *Hörlur*.

LURA, v. n. 1. I. (af *Lur*, I) Lönnligen speja efter tillfälle att fånga, döda, öfverraska, ertappa, eller på något sätt tillfoga annan skada. *L. på någon. L. på björn, varg, råf. L. på en fiende, en tjuf. L. på något, hemligen bespeja*; äfv. hafva något hemligen i sigte, t. ex.: *L. på ens miner, ögonkast*; *l. på en ledig syssla*; *l. på tillfälle. Gå och l.*, hafva några hemliga anslag. (Fam.) *L. på haris*, afbida tillfälle att göra ett kap. — *V. a.* (fam.) Bedraga, narra. *L. en på något. L. åf* ell. *från en något*, genom inställsamhet, lismande o. s. v. narra till sig något af en. *L. i' en något*, narra en att förtära något. *L. út*, listeligen utforska, t. ex.: *L. ut hemligheten, sanningen.* — *Syn.* Se *Bedraga*. — *Lurande*, n. 4.

LURA, v. n. 1. II. (fam.) Sofva en liten stund. *Sitta och l. L. åf*, se *Afsomna*. *L. út*, lura tillräckligt, sluta att lura.

LURBÖSSA, se *Luderbössa*.

LURENDRÅGA, lürännrdråga, v. a. o. n. 1. (af *Lura* och *Draga*) Olofligen in- eller utföra förbudna varor, eller sådana, som väl äro tillåtna, men för hvilka icke laglig tull betalas. — *Syn.* Smugla. — *Lurendrågande*, n. 4. [— dreja.]